

ת"פ 17055/05/20 - מדינת ישראל נגד חאלד סוב לבן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17055-05-20 מדינת ישראל נ' סוב לבן

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חאלד סוב לבן

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד אמיר קסנטיני

ב"כ הנאשם: עו"ד נביל ג'ית

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, בעבירת ריבוי נישואין.

הנאשם, אזרח ישראלי, נישא ביום 30.1.08 בעיר חברון להבה תלאחמה, ונישואיהם נרשמו בבית הדין השרעי בירושלים. ביום 20.3.12, בעוד הנאשם נשוי לאשתו הראשונה, הוא נישא בעיר שכם ללינא פוזי, ונישואיהם נרשמו בבית הדין השרעי בכפר חווארה.

2. תסקיר שירות מבחן מיום 7.11.21 מלמד כי הנאשם כבן 61, נשוי ואב לשמונה ילדים בגילי שש עד 31 שנים. הוריו נפטרו וקשריו עם אחיו רופפים.

הנאשם נשר ממערכת החינוך לאחר תשע שנות לימוד כדי לצאת לעבוד. בהיותו כבן 19 החל לסחור בשוק ועבד כעצמאי במשך כעשרים שנה. לדברי הנאשם הוא הסתבך בפלילים, ריצה עונש מאסר ולאחריו אושפז בבית חולים פסיכיאטרי לסירוגין במשך שמונה שנים, אך הוא לא הציג לכך מסמכים או תיעוד.

הנאשם נישא לראשונה בשנת 1981, וגרושתו כבת 56. הוא תיאר קשר מורכב עמה ועם משפחתה, וטען כי לאורך השנים חווה זלזול מצדם. לדבריו, הוא סובל מבעיות פוריות וגידל עמה שבעה ילדים שהם פרי קשרים שניהלה גרושתו מחוץ לנישואים.

הנאשם טען כי בשנת 2004 התגרש והחל לקשור קשרים עם מספר נשים בניסיון להביא ילדים לעולם. כיום הוא נשוי

לאישה כבת 40 ולשניים ילד משותף כבן שש.

לנאשם אין הרשעות קודמות והוא לוקח אחריות מלאה על העבירה ורואה את הבעייתיות באופן פעולתו. שירות המבחן התרשם כי העבירה בוצעה על רקע מצוקות שנבעו מבעיותיו האישיות, מערך עצמי ירוד של הנאשם, מהעדר תמיכה חברתית או סביבתית ומקושי קוגניטיבי המקשה עליו להביע את עצמו ולתקשר עם סביבתו באופן יעיל.

עם זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מעוניין לשקם את עצמו ולערוך שינוי חיובי בחייו ועל כן המליצו למנף את ההליך המשפטי לצורך קשר פיקוחי עם שירות המבחן. לפיכך הומלץ לגזור על הנאשם צו מבחן למשך שנה, מאסר מותנה ו-60 שעות שירות לתועלת הציבור.

3. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין שישה חודשי מאסר בעבודות שירות לשנים-עשר חודשי מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם שישה חודשי מאסר, שיכול וירוצו גם בעבודות שירות לצד מאסר מותנה וקנס. המאשימה הדגישה בטיעוניה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה שביצע הנאשם ואת הנזקים החברתיים שנגרמים בעקבות תופעת הפוליגמיה, אך הוסיפה כי יש להתחשב גם בהודאתו של הנאשם, בהעדרו של עבר פלילי ובעובדה כי התגרש מהאשה השנייה במועד שאינו ידוע למאשימה.

4. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, הסביר את הנסיבות שבגינן נשא הנאשם אישה שנייה, והבהיר כי הוא התגרש ממנה לאחר שלא הצליחה להרות. עוד נטען כי הנאשם לא התכוון לקבל טובת הנאה כספית או אחרת מהמדינה בשל נישואיו לשתי נשים, והוסיף כי מצבו הבריאותי והנפשי של הנאשם קשים וכי הוא עוסק ומתפרנס מרוכלות. הודגשו הודאתו של הנאשם וקבלת האחריות על המעשים מתחילת הדרך, כמו גם העובדה שהנאשם ניגש בתום לב לרשום את נישואיו בבית הדין השרעי, ומעשה זה הוא שהוביל לפתיחת ההליך הפלילי.

5. הנאשם בדברו האחרון ביקש מבית המשפט לעזור לו.

6. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, התבקש הממונה על עבודות השירות לחוות דעתו בדבר כשירותו של הנאשם לרצות עונש זה. חוות הדעת מיום 12.1.22 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה במגבלות.

מתחם העונש ההולם

7. הערכים המוגנים באמצעות העבירה האוסרת על ריבוי נישואין הם שמירה על כבודו של אדם ובפרט על כבודה של האישה והגנה מפני פגיעה בה, שכן ברובם המכריע של המקרים מדובר בגברים הנישאים ליותר מאישה אחת.

תופעת ריבוי הנישואין היא תופעה בעלת השלכות פוגעניות הן בנשים, הן בילדים. נשים במשפחות פוליגמיות מצויות לעיתים קרובות, במעמד מוחלש, הנובע מתוך תחרות על תשומת לבו של הגבר והעדפתו אשה אחת על פני נשותיו האחרות. תופעה זו מעצימה את הפער בין גברים לנשים, היא גורמת להשפלתן של נשים, פוגעת במרקם החברתי ובערך השוויון וכבוד האדם, ועשויה לגרום לרגשי נחיתות ופגיעה בתחושת הביטחון גם אצל הילדים, שחשים צורך

להתחרות עם ילדי הנשים האחרות על תשומת ליבו ואהבתו של אביהם.

פוליגמיה עשויה להיות גם בעלת השלכות כלכליות ולעיתים אף נלוות לה אלימות פיזית ונפשית והזנחת ילדים.

8. הנאשם נשא את אשתו השנייה בגלוי, ועל פי טענתו עשה זאת כדי שתהרה לו. כאשר מטרתו לא הושגה, הנאשם התגרש ממנה, משל הייתה חפץ שאין בו עוד שימוש. עם זאת, לא נטען כי הנאשם נהג באלימות פיזית, נפשית או כלכלית כלפי איזו מנשותיו.

9. אכן, הדין הדתי של הנאשם מאפשר פוליגמיה, אך מובן כי הדבר אינו מהווה הגנה מפני העמדה לדין. עם זאת, יש בכך כדי לצמצם את המשקל שניתן לתת לאלמנט התכנון של ביצוע העבירה.

10. בנוסף, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי נישואיו השניים של הנאשם נרשמו על ידי בית דין שרעי, שהוא רשות ממלכתית מרשויות המדינה, ובכך נוצר משום קונפליקט מסוים בין שתי רשויות ממלכתיות, שעה שהאחת מתירה, אף אם בדרך של אשרור בדיעבד, מעשה שהוא עבירה פלילית ונותנת לו תוקף משפטי, והשנייה מבקשת לאכוף את האיסור הפלילי על אותו מעשה ולהעניש את הנאשם בגין ביצועו. קונפליקט זה הוא בעל השפעה בקביעת מתחם העונש ההולם.

11. מנגד יש לתת את הדעת לעובדה, כי העבירה שביצע הנאשם גרמה לנזקים שספק אם ניתן לתקנם, הם פגעו במעמדן של שתי נשותיו וגרמו להשפלתן. ניתן להתייחס אל החלטתו של הנאשם להתגרש מהאשה השנייה כאל תיקון מסוים, ואולם עיקר התיקון הוא כלפי האישה הראשונה, שכן בחברה מסורתית כמו זו שאליה משתייכים הנאשם ונשותיו, מעמדה של אישה גרושה פחות משל רווקה, והיותה קורבן לעבירת ריבוי נישואין עשוי לפגוע בסיכוייה ליצור קשר זוגי חדש על פי בחירתה.

12. עיון בפסיקה מלמד כי לרוב נגזרו בגין עבירת ריבוי נישואין עונשי מאסר בפועל ולעיתים גם עונשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בשל טיבם של הערכים המוגנים והצורך בהרתעת הרבים. ראו למשל רע"פ 4239/14 **שוויקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 25.6.15); רע"פ 664/11 **מועד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 24.1.11); רע"פ 9159/07 **אלטורי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.1.08); רע"פ 10833/05 **דבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 14.1.07); רע"פ 7491/00 **ברזילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 3.12.00); עפ"ג (מרכז) 21683-10-11 **דאוד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 15.11.11); ע"פ (נצרת) 1153/06 **זוהיר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.6.06); ת"פ (עכו) 10444-12-09 **מדינת ישראל נ' נאסר** (פורסם בנבו 27.5.10); ת"פ (עכו) 2972/05 **מדינת ישראל נ' אסלאן** (פורסם בנבו 15.11.06); ת"פ (י-ם) 10238-12-18 **מדינת ישראל נ' חג'אזי** (פורסם בנבו 9.9.19).

13. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין ארבעה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לתשעה חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, ובמקרים המתאימים גם פיצוי לנפגעות העבירה.

העונש המתאים לנאשם

14. שקלתי לזכות הנאשם את גילו ואת הודאתו במיוחס לו מבלי שהובטח לו דבר, שהיה בה כדי לחסוך את הצורך בשמיעת ראיות, ובפרט לחסוך את עדות נשותיו על כל הקושי וההשפלה הכרוכים במתן עדות מסוג זה.

15. שקלתי את העובדה כי מאז מועד הנישואין השניים ועד להגשת כתב אישום, חלפו כשמונה שנים, ולא ברור מקור השיהוי.

16. עוד שקלתי לקולא את העובדה כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, ואת התרשמות שירות המבחן בדבר קיומם של קשיים שונים מהם הוא סובל במישור האישי, החברתי והבריאותי. הסכמתו של הנאשם להסתייע בשירות המבחן על מנת לרכוש כלים להתמודדות מיטיבה מצדיקה אף היא הקלה מסוימת, שכן יש בה כדי להפחית את החשש להתנהגות פורצת גבולות בעתיד.

17. על אף האמור, אין הצדקה במקרה דנן לחריגה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום ועל כן לא אוכל לקבל את המלצת שירות המבחן, שמהווה חריגה משמעותית לקולא מהמתחם שנקבע. ודוק, שירות המבחן, על פי ייעודו ותפקידו, שוקל בעיקר שיקולי שיקום בעוד שבית המשפט מחויב לשקול את כלל שיקולי הענישה.

18. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מחייבות לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.

19. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 3.4.22 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור עבירה בה הורשע.

ג. צו מבחן למשך שנה מהיום.

הוסברו לנאשם חובתו לשתף פעולה עם שירות המבחן בקיום הצו, והאפשרויות העומדות לפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

20. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ה' אדר א' תשפ"ב, 06 פברואר 2022, בנוכחות הצדדים.